СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXII. — Число 165. — Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 17. липня, 1924.

VOL. XXXII. — No. 165. — Jersey City, N. J., Thursday, July 17, 1924. — THREE CENTS

Бувший міністер перед судом

ЕЛ. ПАЗО, 15. липня. — Алберт Фол, бувший міністер внутрішних справ у кабінеті президента Гардинґа, станув нині перед федеральним судом обжалований за хабарництво та безправні контракти.

Фол заявив судови, що він не винуватий, та зложив судови кавцію (бейл) у суму 5,000 долярів на доказ, що стане на росправу. Він не хотів зложити ґазетам ніякої заяви.

З ПЕРЕДВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

НЮ ЙОРК, 15. липня. — Наради заряду демократичної партії застановляються ще далі над поведенням виборчої кампанії. Самий кандидат на президентуру Дейвис хотівби поділити цілі Злучені Держави на два округи й поставити на чолі кождого самостійного директора виборчої акції.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗАХОДИ РЕПУБЛИКАНЦІВ.

ВАШІНҐТОН, 15. липня. — Президент Кулидж, кандидат републиканської партії на уряд слідуючого президента, постановив встановити спеціяльний дорадчий комітет для републиканського головного комітету. Сей дорадчий комітет складатися буде з 5 знатоків та спеціялістів.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗАХОДИ ТРЕТОЇ ПАРТІЇ.

ВАШІНҐТОН, 15. червня. — Трийцять робітничих юній, які постановили попирати кандидатуру сенатора Ла Фолета, віднеслися до всіх робітничих юній зі закликом, щоби вони складали гроші на кошти виборчої кампанії сього кандидата.

Орґанізації пенсилвенійських фармерів та робітників скликують на слідуючий понеділок конференцію для попертя кандидатури сенатора Ла Фолета. Канференція відбудеться в Гарисбурґу.

Сенатор Ла Фолет вибрався вже на виборчу аґітацію. Першу свою виборчу промову виголосить він відай у місті Канзас Ситі.

Справа о кандидатах на уряд віцепрезидента ще не полагоджена.

СМИТ БУДЕ КАНДИДАТОМ ЩЕ РАЗ.

ОЛБАНІ, 15. липня. — Алфред Смит, нюйорський стейтовий ґубернатор, що був кандидатом на демократичній конвенції на уряд президента Злучених Держав, дістав при повороті до столиці стейту величезну овацію. Провідники партії говорили при його привіті, що він мусить кандидувати на слідуючих виборах. Смит сьому проектови не противився.

НОВА ПОТАЙНА ОРҐАНІЗАЦІЯ, СИМ РАЗОМ ПРОТИ КЛЕНА.

АТЛЕНТА, Джорджія, 15. липня. — Нині пороблено тут перші кроки до основання потайної орґанізації, подібної до Ку-Клакс-Клена, однак з кличем релиґійної терпимости до всіх релиґій. Нова орґанізація має називатися Містичне Королівство („Містик Кинґдом"). Почало воно свою орґанізацію з 12 місцевих орґанізацій.

ЗАКЛИКАЄ КАТОЛИКІВ ДО ПРОТИ-КЛЕННОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ

РОЧЕСТЕР, Ню Йорк, 15. липня. — Френк Швоб, мейор міста Бофало та „головний ґенерал" католицької орґанізації Рицарів Св. Івана, закликує всіх католиків, щоби вони скріпили свою мілітарну орґанізацію для боротьби проти Ку-Клакс-Клена.

ГОТОВ НЕ ДІЖДАТИСЯ СУДУ.

ШИКАҐО, Илинойс, 15. липня. — Лікарі полковника Чарлза Форбса, колишнього голови федерального бюра ветеранів, готов не діждатися суду над собою за ріжні урядові надужиття. Лікарі кажут, що він занедужав поважно та нидіє так скоро, що його смерти можна сподіватися вже в короткім часі.

ПОСЛІДНА ПОДОРОЖ СЛАВНОГО КОРАБЛЯ.

ВАШИНҐТОН, 15. липня. — Американський прибережний корабель „Бер" (себто Медвідь), що возив почту на найдальше на північ посунені оселі Аляски, попав межи північні ледові гори та вже звідти цілий не добудеться. Він мав за своє існування богато незвичайних пригод, але, як він самий подає тепер, ся пригода буде його послідна.

ВИКОНАЛИ КАРУ СМЕРТИ НА 4 ОСОБАХ.

ТРЕНТОН, Ню Джерзі, 15. липня. — В місцевій стейтовій вязниці виконано нині аж чотири присуди смерти.

Межи засудженцями був Антін Баданович, засуджений на смерть за вбиття одного шофера, котрий спротивлявся рабункови. В передсмертних зізнаннях Баданович зізнав, що він попав на електричне крісло через злі впливи, під які він попав у вязниці, відсиджуючи кару за малі крадежи.

ВИЗНАЧИЛИ ВЖЕ РОСПРАВУ ПРОТИ МІЛІОНЕРСЬКИХ СИНІВ УБИЙНИКІВ.

ШИКАҐО, Илинойс, 15. липня. — Росправа проти Ричарда Ловба й Натана Ліополда, молодих студентів, що вбили 13-літного хлопця Роберта Френкса, визначена на день 4. серпня.

Як лишень проголошено дату росправи, зараз до суду наплила справдішна повінь прозьб о білети на неї. Зголосилося тільки заграничних та позамісцевих газет, що суд буде давати кождій газеті лишень по одному білетови.

ВЕЛИКІ ПОЖАРИ ЛІСІВ.

САН ФРАНЦИСКО, Каліфорнія, 15. липня. — На великих просторах стейту Каліфорнії, Вашинґтону, Айдаго та канадійської провінції Британська Колумбія горять ліси. Шкоди та втрати в людях великі. Населення втікає зі загрожених просторів.

БАНКРОТСТВО БАНКУ.

Спринґфілд, Тенсесі, 15 липня. — В цьому місті замкнено через банкротство міліонову інституцію, Піпел'с Бенк оф Спрінґфіл. Уряд вислав своїх контрольорів на слідство.

АРМІЯ ВЖЕ ПОВНА.

Вашінґтон, 15 липня. — Американське міністерство війни оповіщує, що американська армія має вже повну силу, озарміямає вже повну силу, означену законом, та що через се здержує на далі всяку рекрутацію нових жовнірів.

НОВИЙ РАДІОВИЙ ВИНАХІД

Ню Йорк, 15. липня. — Сюди приїхав з Европи Джан Гейз Гемонд, віцепрез. Радіової Корпорації, котрий відбув довшу подорож по европейських краях, шукаючи за новими відкриттями на поли бездротного телефону. Каже він, що він закупив для сего підприемства винахід, який дозваляє застерегти радіові розмови для виключного посідання людини, яка її висилає, та людини, яка її має дістати. В той спосіб буде завершений сей важний модерний винахід.

СКОЧИВ З КОРАБЛЯ В МОРЕ.

Ню Йорк, 15. липня — Заряд корабля „Меджестика", що приїхав нині зі Савтгемптон, повідомив уряд, що Віллієм Г. Стентон, 30-літний помічник кухаря сього корабля, скочив послідної неділі з корабля в море та втопився.

Корабель завернув зараз та поплив здовж своєї дороги, але втопленика не найдено. Припускають, що скачучи зі задної части корабля, він попав під корабельну шрубу.

———o———

УКРАЇНЕЦЬ ПОКІНЧИВ УНІВЕРСИТЕТ.

Університет у Дубюк, Айова, покінчив між иншими Василь Варшавський.

В. Варшавський родом з села Стрільбич, Старо-Самбірського повіту. Зараз по скінченню народньої школи приїхав до Америки, до вуйка А. Мовчка, котрий мешкав у Пітсбурґу. Тут він працював у фабриці два роки і пів заробляючи на заплачення подорожі. Заощадив при тім невелику суму гроша і з тим розпочав шкільну науку.

Належав до Євангельської української церкви в Пітсбурґу і звідси вислано його на науку в 1915 р. в Академію у Блумфілді, а продовжував її у висшій школі та в Дубюк університеті. На науку заробляв власними силами, ба ще й час від часу посилав гроші родичам.

Поза наукою та працею находив він ще час на спорт, граючи фут бол через чотири роки у Дубю університеті, одній з найбільше знаних шкіль в середно-західних стейтах. П. Варшавський усе старався, щоби Американці знали як найбільше про Україну. Він всюди виступав як свідомий Українець.

По скінченню університету п. Варшавського покликано на професора політичних наук, історії і копаного мяча (футбула) в Елксорн, Висконсин.

ВБИТИЙ НА ВЛАСНОМУ ВЕСІЛЛЮ

Такий випадок трапився в селі Долішна Посада, сяніцького повіту. В громадській канцелярії відбувалося весілля Івана Німчика (25-літнього). На свято зявилося трьох парубків, між якими був і суперник Німчика Іван Нітарович. Трійка прийшла на те, щоби счинити бучу. Німчика смертельно поранено ножами, а всі три воєвничі парубки опинилися за тюремними кратами.

З ЕМІҐРАЦІЙНОГО ЖИТТЯ У ФРАНЦІЇ.

У Франції перебуває досить велике число еміґрантів-Українців. Життя матеріяльне еміґрантів досить тяжки навіть тих, що змогли найти роботу. Так прим. на фабриці „Кнютанж" в районі Мено працює понад 200 Українців, переважно старшин. Умовини праці важкі. Платня за працю злиденна. Навіть кваліфіковані робітники спеціялісти одержують таку платню, що не вистарчає на їжу. Так напр. хемік, що працює в лябораторії, дістає не більше 14. франків денно. В Нілованж (департ. Мозель) засновано товариство „Українська Громада", де відбуваються виклади і концерти. Недавно відбувся в м. Нанс концерт української пісні. Саля була переповнена переважно Французами, які з властивою їм горячковістю обдаровували співаків оплесками і гучними „вів Укрен".

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В СКОЛІМ.

Дня 8. червня за стараннями філії Т-ва „Просвіти" в Сколім відбувся Шевченківський концерт при участи громадян міста Сколе. Промову виголосив Ол. Бабій, змальовуючи Шевченка як речника українського національного визвольного руху і апостола фанатизму і боротьби за волю. Із замітнійших точок слід згадати „Вулицю" яку відспівав хор під проводом П. Гребеняка та талановиту деклямацію п. Дарки Моcорівної „Суботів" Шевченка. Діточа вистава доповнювала програму свята.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ВИСТАВА.

В неділю, дня 22. червня ц. р. відограв драматичний Кружок при українській приватній ґімназії в Городенці двоактівку п. з. „Тарас Дитина" з надзвичайно добрим успіхом. Присутна публика була одушевлена грою молоденьких аматорів, що своїм незіпсутим серцем уміли передати ідею твору. Діти що були на салі, плакали над гіркою долею сироти Тараса. До ведення вистави причинився чимало проф. М. Навроцький, що з батьківською терпеливістю і впертістю педаґоґа проводив першим кроком початкуючих аматорів.

ГОДИННИК СМЕРТИ.

В бувшій королівській резиденції під Лондоном, де нині є музей „Гемптон Корт" є старий астрономічний годинник, власність іще Генрика VIII. Годинник має ту дивну прикмету, що зупиняється лише тоді, коли хтось з мешканців палати має померти. Тому він і зветься годинником смерти. Кілька днів тому цей годинник несподівано внов перестав ходити. В кілька годин потім померла стара жінка, що мешкала в палаті. По смерти годинник продовжив свій хід зовсім правильно а знавці ствердили, що ніякої механічної причини для зупинення перед смертю жінки не було. Годинник зупинявся вже третій раз у такий самий спосіб. Далеко краще було би, як би кожна людина могла набути такий годинник, який зупинявся би на хвилю перед тим коли людина має бути ущасливлена наприклад великими грішми.

Ерріо жде доспіху Доса від Америки.

ЕРРІО ЖДЕ ДОСПІХУ ДОСА ВІД АМЕРИКИ.

ПАРИЖ, 15. липня. — Вибираючися на аліянтську конференцію до Лондону, що має початися там завтра, заявив ґазетярам, що доспіх сеї конференції буде залежати в першій мірі від того, яке становище займуть Злучені Держави.

УРОЧИСТІ ПРИВІТИ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЗДУШНИХ

АМЕРИКАНЕЦЬ ВАЖНИМ РЕПАРАЦІЙНИМ УРЯДНИКОМ.

ПАРИЖ, 15. липня. — Американець Овен Янґ згодився бути ґенеральним аґентом для репарацій. Він буде стояти на чолі комісії, через котрої руки будуть переходити всі воєнні відшкодовання, які Німеччина буде платити аліянтам.

ГРІЗЬБА НОВОГО ГОЛОДУ В РОСІЇ.

БЕРЛІН, 15. липня. — Звідомлення німецьких конзулярних урядників у Росії доносять про грізьбу нового голоду в советській Росії. Новий голод може бути ще страшнійший, як той, що був пару літ тому назад. До того він має бути ще тяжчий через новий заворот до комуністичної економічної політики.

Щоби запобігчи повстанням населення проти комуністичного уряду з приводу голоду та можливій інтервенції сусідних держав, большевики збираються повести тепер завзяту аґітацію за комуністичними повстаннями в европейських краях.

В сій цїли тепер і відбуваються в Берліні наради комуністичних провідників. Другі подібні наради ведуться в Москві. Точкою звороту для нових заходів має бути невдачний конець лондонської конференції межи Анґлією та Росією.

СПІШУТЬСЯ ЧЕРЕЗ НОВИЙ ЗАКОН.

ПАРИЖ, 15. липня. — Всі американські конзуляри по всіх европейських краях облягають справдішні товпи людий, які хочуть тепер добутися до Злучених Держав, заким буде замкнена квота.

Перед американськими конзулятами в Стокгольмі, в Швеції, та в Парижі ждуть люди цілими днями й ночами. Про подібні факти доносять з Австрії, Польщі та Чехії.

НІМЕЦЬКІ МОНАРХІСТИ ПРИСІЛИ.

БЕРЛІН, 15. липня. — Німецькі ґазети нотують з вдоволеннєм, припинення крикливої аґітації німецьких монархістів, що почалася була зараз по скінченню парляментарних виборів. Великі вуличні демонстрації, на яких бесідники кидали погрози, що зїдять всякого, хто противиться приверненню німецької монархії, скінчилися. Парляментарні монархісти теж присіли, уговкані острими парляментарними правилами.

НІМЕЧЧИНА НЕ ПУСКАЄ ЗБІЖА.

БЕРЛІН, 15. липня. — Німецький уряд рішив наложити заборону вивозу німецького збіжа й муки.

Німецьке міністерство рільництва, подаючи до публичного відома сю заборону, каже, що вивіз сих основних средств поживи з Німеччини починав послідними часами прибирати просто застрашаючі розміри.

СПРАВА ВИЗНАННЯ РОСІЇ МАЛОЮ АНТАНТОЮ.

ВІДЕНЬ, 15. липня. — Сербський міністер заграничних справ Нінчіч, переїзджаючи через Відень з конференції малої антанти, мав з ґазетярами розмову та заявив підчас неї, що конференція мала деякі висліди. Хоча репрезентовані на ній держави не могли зґодитися в богато справах, всеж таки вони обіцяли держатися разом на Лізі Народів та піддержувати всі межинародні договори.

Щодо бесарабського питання, то вони мали полишити кождій державі вільну руку. Щодо Сербії, то вона буде держатися політики невтральної, прихильної Румунії.

Щодо визнання советської Росії, то сьої справи теж не вирішено. Чехословакія та Юґославія мали заявитися за визнанням, але й вони заявилися рішучо проти попуску для большевицької пропаґанди в своїх границях.

ВИПУСКАЮТЬ НА ВОЛЮ ДЕ ВАЛІРУ.

ДАБЛИН, 15. липня. — Уряд свобідної айриської републики" постановив випустити на волю Рамона Де Валіру, провідника руху за повною самостійностю Ірляндії. З ним вийдуть на свободу всі другі провідники сього руху.

ПОДОРОЖНИХ ДОВКОЛА СВІТА.

ПАРИЖ, 15. липня. — Американських летунів, що прилетіли сюди вчора, витано тут урядово з величерною парадою. В парадах брав участь президент французької републики Думерґ та американський ґенерал Першинґ.

ЮНІЯ ВОРОЖБИТІВ.

ПАРИЖ, 15. липня. — Париські ворожбити та ворожки зорганізували „робітничу юнію" для охорони своїх інтересів, які як вони кажуть, загрожені поліційними переслідуваннями.

ВЕЛИКІ ПОВЕНИ В КИТАЮ.

ВАШІНҐТОН, 15. липня. — Вилив рік знищив зовсім місто Калґан, важний торговельний осередок в північним Китаю, та наробив богато шкоди в місті Тієнтсіні. Втрати в людях не великі, зате шкоди в маєтку виносять богато міліонів долярів.

КРАДІЖ ПОЧТИ НА КОРАБЛИ.

ГАМБУРҐ, Німеччина, 15. липня. — Німецькі почтові урядники переконалися, що хтось доконав рабунку почтових посилок, що йшли кораблем Бельґенляндом.

Окрадено 356 міхів. Поліція підозріває когось зі залоги корабля.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ!

Українське Товариство ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ у Відні скінчило 4-тий рік свого істнування. Точний звіт з його діяльности за рік 1923-4. дае змогу приглянутись докладнійше тій ґрандіозній діяльности, яку Т-во з так великим успіхом перевело.

Вже сам час оснування Т-ва Прихильників Освіти надае великої ваги сему Т-ву. Рік 1920., рік великого нещастя українського народу, а українського війска з окрема. Польські табори повні полонених. На Україні розвал галицької армії. До Відня приїзджае богато військових переважно студентів. Одні утікли з полону, другі вертають з України. У всіх незломна воля кінчити студії, кінчити ті студії, які більшість їх перервала ще в 1914. р. Люди, що перебули 6 літ страхіття війни, коли мусіли зложити кріси, бажали лиш одного; учитись. А в більшости їх не було жадних фондів. І тоді то повстае заходами проф. д-ра Ст. Дністрянського Т-во Прихильників Освіти.

Началась жива і енерґічна акція в напрямку збирання жертв на допомогу студіюючій молоді. І живо відгукнулись на відозви Т-ва українські еміґранти в Америці. Їх жертвенности завдячуе Т-во так великий успіх в своїй культурній діяльности.

Сьогорічний звіт дае ясний образ того, що зроблено. За 4 роки своеї кіяльности уділило Т-во підмог 285 студентам на загальну суму около 560,000.000 Корон, то е 8,000 долярів. З тих 285 студентів, 135 вже покінчило студії і повернули до рідного краю. 135 людий з вищою освітою стануло в ряди працівників для українського народа. Сей великий прибуток культурних сил зрозуміє кождий, хто знае, яка у нас велика недостача фахових інтеліґентів. Тих 135 покінчивших студія розділюються на найріжнороднійші галузи знання і освіти. Найбільше припадае на високу торговельну школу, бо 60 чоловіка, і се одно з найбільше відрадних явищ, бо наше економічне життя виказувало найбільшу недостачу фахових людий. З прочих 150 студентів частина кінчить студії сего року або в найблищій будучности, а частина на превеликий жаль була змушена покинути студії. Се одиноке сумне і болюче явище, яке вдаряе нас в звіті Т-ва Прихильників Освіти.

Що було причиною того, що частина студентів тих, яких 6 літ недоля военна не зломила, мусіла залишити студія? Звіт Т-ва дае і на се ясну відповідь. Зменьшення жертвенности українського громадянства після акту в справі Галичини з 14. марта 1923. р. — Звіт каже, що на 60 студентів, побираючих допомогу, побирало властиво лише 25, а 35 студентів мусіли або коротати дні в крайній нужді або залишити студії. І не хочеться вірити в це, щоб справді акт 14. марта 1923. був причиною сего, щоб марнувалась наша молодь, щоб не було змоги збільшувати кадри нашої інтеліґенції. Чи-ж справді через се, що нас засудили на смерть, маемо вмерти? Чи таке насильство не повнно побудити нас до тим більш інтензивного життя? Або може здобули ми такі права, може запанували такі відносини, що можемо безжурно глядіти в будучність?

Може Польща дае нам таку свободу на шкільнім полі, що нема чим журитися, бо наше шкільництво в добрій і певній опіці держави? Так! Опікуеться нашим шкільництвом держава, дбае про нього більш, чи за свое власне! Доказом цього сі численні розпорядки й закони, яких цілию е, знищення українського шкільництва! Що йно минув рік від 14. марта 1923., а вже знищено таку скількість наших шкіл, здушено в них всяку свобідну думку! А що буде дальше за 5, 10 літ?! А може маемо у Львові свій український університет і тому не треба молоді студіювати за границею? Відповідь на це — нагінка поліції на наші високі школи у Львові. Що більше, Польща ревнійше опікуеться українським студентством за границею, чим наше громадянство. Не могучи знищити студентства за границею безпосередно, нищить його посередно: 100 долярів за паспорт за границю жадае! Хиба сей закон не говорить сам про себе! Хиба не ясно, що нас жде в найблищій будучности?! Хиба, бачучи це все, можна бути байдужним нам і цілій українській суспільности?! Ні! Ми не сміемо байдужно глядіти, як нищиться послідовно, пляново нашу школу, нашу студентську молодь! Ми мусимо боронитись всіми силами, ми мусимо власним коштом подбати про виховання свідомої, патріотичної молоді.

Тому ми кличемо до всіх українських громадян в Америці:

Не будьмо байдужі! Гордо приймім визов до боротьби з ворогом і борімся вперто, завзято а побіда наша певна! Ніякими драконськими законами не зможе ворог зломати нашої волі до самостійного життя. Виховуймо свою студентську молодь, надію народу!

Товариство Прихильників Освіти, начинаючи 5-тий рік своеї діяльности, знае, як важне завдання жде його. Серед нужди кінчить 60 студентів сей шкільний рік. На ферії домів ніхто зних їхати не може, бо пашпорт 100 долярів а візо 35 долярів. Мусять на ферії іти на заробітки, щоб з голоду не вмерти. Місто відпочати по цілорічній умовій праці серед голоду і холоду, мусять чорною роботою заробляти на хліб. І по трьох місяцях мусять знова вертати і вчитись, бо ніякі злидні не зломлять їх.

І питаемо Українське громадянство: Чи можемо ми заложити руки тоді, коли колишні герої нашої визвольної боротьби пропадають в нужді і злиднях?

Ні! Ми не сміемо забути їх, оставити їх на поталу долі! ВСІ, В ЧИЇХ ГРУДЯХ БЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКЕ СЕРЦЕ СПІШІТЬ З ЖЕРТВАМИ НА СТУДЕНТСЬКУ МОЛОДЬ В АВСТРІЇ через УКР. Т-ВО ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ У ВІДНІ, на адресу: Verein der Kulturfreunde in Wien, VIII. Albertg. 34/26.

ПОКАЖІМ, ЩО МИ НАЦІЯ, ЯКА НЕ СМІЄ ВМЕРТИ, БО ХОЧЕ ЖИТИ І ДІЛАМИ ЙОГО ВОЛЮ-ОХОТУ ДО ЖИТТЯ ДОКАЗУЄ!

У Відні, в маю, 1924 р.

Др. С. Дністрянський, голова.

„ПОКОРИСЬ!"

Про тих, що не хотять „спускатись на дно". — Лист молодого професора. — „Вся наша братія займаеться проституцією". — Лист трьох письменників. — „Бандити". — Післяслово.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

II.

Узагальнювати яке-небудь суспільне явище можна лише тоді, коли нема найменшого сумніву, що воно пішло глибоко й захопило ширші верстви. Тому рабські заяви Чечелів та Гарбузів лише тоді могли б послужити приводом до зміцнення крику „Покорись!", коли б виявилось, що вони дійсно відбивають загальний настрій України.

Чи воно ж так е?

Минулого року ми навели довгу низку імен заслужених і відомих Українців, які рабських заяв не підписують, уперто борються з ворожими хвилями й „спускатися на дно" не хотять. На це хтось може відповісти, що то все занадто старі люде, закорінілі в своїй консервативности, нездатні до „еволюції". Гаразд. Ось вам лист від **молодого** професора одного з українських університетів, надрукований на сторінках того самого „Діла" (ч. 137) з якого останніми часами пепестанно лунае крик „Покорись!"

„У нас, пише професор, — вся інтелігенція і багато иньших стоять на радянській службі. Я був учителем перекладчиком, публіцистом і врешт тепер я е науковим робітником. Тепер можна такій людині, як я, мати добру посаду, досить отримувати мало робити і т. д. Але з однією умовою: **треба приняти. певні. погляди точно означені. У громадських, природничих, математичних (!) науках все тепер реґламентуеться згори: про Айнштайна, гомоґенізіс, Невслідову математику балакати зовсім не можна (!!!), не кажучи вже про історичні теорії.** І не тільки треба приняти вказані погляди, але фанатично, навипередки з другими, скрізь демонструвати. Поки-що людей невтральних ще якось терплять, але що-дня все більше й більше звільняють з посад і заміюють зовсім нездібними, невченими, але „відповідними"... **По суті вся наша братія займаеться проституцією** (даруйте на слові!) **прилюдно маніфестуючи одне, внутрішньо не приймаючи цього та безсило лаючись".**

Сказано гостро, але мабудь справедливо, бо кому ж це й знати, як не людині, що сама кипить у тім пекельнім казані? Тільки тут треба зробити одну поправочку. Що „вся наша братія займаеться проституцією", це ми бачимо з рабських заяв Чечелів і Штефанів. Що „прилюдно маніфестуеться одне", а внутрішно це „не приймаеться" — це трудно сконтролювати. Але що **не вся** українська інтеліґенція „займаеться проституцією", що це погана хороба захопила **тільки частину** молодшого покоління, головно пташенят з гнізда Грушевського. — Це необхідно зазначити й підкреслити.

Та знова знайдуться такі, перемудрі, що скажуть: „Це анонімний лист! Ми не знаемо хто його писав. Там маемо до діла хоч з поганенькими, а все-таки з іменами, а тут з ким?"

Можемоа зарадити й цьому лихові. Автора наведеного листа не можемо назвати, щоб не наразити його на розстріл: Але ось лист підписаний, до тогож видрукований не закордоном, а на Україні, в харківськім „Червонім Шляху" під доглядом совітської цензури.

„Лист до Редакції.

Вельмишановний товаришу Редакторе, просимо видрукувати цього листа з метою вияснити наше становище. Наші твори друковано в закордонних еміґрантських журналах, ідеольогічно ворожих до Радянської Влади. Ідеольогії тіеї ми не поділяемо, і там твори наші друковано, як художній матеріял. Але яка ж, проте тому причина?

Умови нашого матеріяльного життя змусили нас туди податися. А умови ці — **надмірна підзора, цькування й систематична відмова видрукувати наші твори. Ця підзора кожний відбиток життя повертала на контрреволюцію, кожне слово, сказане не в романтичному (?) духові, мала за доказ бандитизму, всякий глибший підхід до людської душі проголошувала містикою, й за цим сипались на нас обвинувачення"...**

Під сим листом підписались: **Григорій Косинка, Валеріян Підмогильний, Теод. Осьмачка.** Підписані належать до найбільш талановитих поетів-письменників **молодого** покоління. І цей їх лист був видрукований у ч. 4—5 „Червоного Шляху" за минулий рік.

Так стоїть справа з українською інтеліґенцією. Старше покоління вперто працюе на Україні, але так саме вперто не визнае совітської влади й не хоче їй покоритись. Одна частина молодшого покоління щиро признаеться, що „займаеться проституцією", але, подаючи рабські заяви, рівночасно їх „внутрішно не приймае" й „безсило лаеться". Друга частина молодого покоління, більш смілива й чесна, каже червоним катам просто у вічі, що порядна й талановита людина працювати з ними не може. І тільки мала жменька молодих безбатченків, що вже з богатьох печей хліб їла, складае рабські заяви й біжить за ними, як бігла за возом.

Чи це ж підстава вважати українську справу за програну і кричати Україні „Покорись?"

Коли українська інтеліґенція **в своїй більшости і в найкращій своїй частині** (так, так, перемудрі дланове з „Діла"!) не хоче піддаватись і „спускатись на дно", то ще менше такої охоти виявляють українські **народні** маси. Так- звана „хроніка бандитизму" на Україні найкраще це показуе. Що маемо тут до діла не з бандитизмом, а з національно-політичним **свідомим** рухом, це найкраще видно з вироків червоного суду. Так, посилаючи цими днями на розстріл отаманів Кулика й Самуся, суд уважав потрібним підкреслити, що засуджені **„визначались особливою жорстокістю до комуністів і представників . совітської . влади".** Звичайні бандити в такі тонкости е вдаються.

Питаемо ще раз: чи е підстава вважати боротьбу потопаючої України безвиглядною й безсердечно кричати їй „Покорись?"

Підстави, як ми бачили, начеб-то й нема. Але така вже вдача певного сорту людців. Як тільки вони бачуть, що хтось тоне, так їх серце зараз переповняеться доброзичливістю, й вони починають на ґвалт репетувати: „Спускайся на дно! Покорися стихії! Не трать сили!"...

Коли це роблять безбатченки й самостійні діти, то така вже їх вдача, бо так їм Бог дав! Але бачити в цій кампанії старе, заслужене „Діло", — цього навіть для наших підлих часів забогато.

Прага, 30. червня.

Радянин.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ

Спутаний велитень.

(З львівського Діла).

Спутаний велитень — ось коротке зясування положення великої української нації на протязі майже тисячелітньої історії. Українська родюча земля, благодатний український клімат, природні багацтва, досить незручне і міцними природними границями незабезпечене положення України, та звязана з тим пожерливість і ненаситність розгнузданих сусідів — тсе те не дало змоги ні нашим батькам, дідам і прадідам, ні поки-що нам стати твердою ногою на рідній землі, створити міцну державну орґанізацію та витворити ті предумови матеріяльного й морального характеру, які в корінi знівечилиб чужинні зазіхання. Бувшим битим шляхом між брутальним варварським Сходом і Північю та рафіновано варварським Заходом, мусіла наша земля становити безупинно толоку для наїздників від досвітків нашої історії аж до нинішнього дня.

Чужинна навала постійно нищила нашу багату і загосподаровану країну економічно, в руїнах гребала високу українську культуру і повертала націю в політичного раба, заставляючи її у впертих поривах до волі виточувати дорогоцінну кров зі свого підірваного орґанізму.

Україна все була багата. Щоби відслонити рубець того багацтва, зайвим було би приводити довгі цифри статистичних даних, зрештою сьогодня відомих цілому світові. Вистане покористуватися кількома реченнями польського історика Л. Кубалі (розвідка „Занапащена країна") з часів козацької війни проти розхрістаних короленят і польської шляхти в XVII. ст.

„Та земля — пише Кубаля — найбільше родюча і колиб могла зазнати миру, то ніяка частина Европи не була би багатша. З буйної трави ледви виглдали роги волів... В осадах можна було стрінути стоги в 30—40 скирт всякого зерна. Дивна сила запахів всюди, повно воску і меду в уліях, деревах і траві. На непроглядному фоні зелені блистіли зеркала ставів, повних риб і водного птаства... Де оком сягнути, бачив ти величні діброви, ясніли хрестами церкви й монастирі зі зеленими й голубими крівлями. Біля міст, окружених валами і насипами, по ярах та байраках, при загачених ставах з ростучими на греблях вербами, безчисленна кількість цвітучих садів і нових хот з червоними вікнами, повно людей, домашніх звірят і золотом бренячих бджіл. Земля, повітря, вода тремтіли переповнені життям, і та країна, сьогодня понура й монотонна, ясніла в соняшній зливі свободи, а коли в зоряну ніч заблимали світла в козацьких вікнах, не знав ти, де кінчаеться небо і де небо починаеться".

Ця картина не е вичарована палкою уявою поета, але дійсністю, ствердженою суворим історико-дослідником.

Так було колись, так е й тепер. Що більше! Коли в останніх часах відкрито лоно української землі, то стверджено, що в її нутрі ще більші багацтва, як на її поверхні. А всеж таки, український народ, власник і оборонець тих багацтв, того заклятого скарбу, не може на протязі довгих століть зазнати щастя, миру, свободи.

Возьмім для прикладу хоч би сучасну долю українського й білоруського народу. Переведім тільки невеличке порівнання нашого обопільного положення, кинувши заслону на наше однородне становище в Польщі, хоч і тут на кожному кроці чуеться все на першому місці Білорусинів, а вже на другому Українців. Розуміеться, ми не завидуемо нашим братам-Білорусинам того заінтересування, яке проявилося до них з боку сучасної Росії, Литви, Латвії і навіть деяких польських партій. Навпаки, ми радіемо тим, що Білорусини мають кращі умови дійти до вершин повноправної нації.

Українці е великою нацією, чотири рази більшою від Білорусинів; з великою історичною минувшиною в протиставленні до Білорусинів (за винятком одної литовсько-руської доби); з великими культурними надбаннями в порівнанні до невеличких культурних здобутків білоруського народу; з півтора-столітнім національним відродженням при двох десятках літ національної роботи Білорусинів; з великою і загальною традицією визвольної боротьби в противенстві до недавнього виступу на шлях боротьби Білорусинів за права нації. Україна е багатою країною, тоді як Білорусь е розмірно убога.

А весж таки тоді, як Українцям приходиться просто гризти каміння, щоби знищити тисячні запори на шляху свого розвитку, Булорусь (розуміеться за винятком Польщі) в незвичайно корисних умовинах семимилевими кроками йде від одних здобутків до других. Рад. Білорусь при прихильности московського центрального уряду зеднала в своїх межах всю білоруську територію. Там розбудовуеться білоруську культуру, уважливо трактуеться селянську масу, не переслідуеться нечисленної білоруської інтеліґенції, ставиться трівкі основи білоруської нації. З такою самою уважливістю ставиться до білоруської справи Литва, а навіть Латвія з отвертими руками йде на зустріч бажанням своїх 70 тисяч Білорусинів. Тільки в сучасних межах Польщі важкі утиски терплять Білоруси, хоч і тут, як вже згадано, польські партії в святочних хвилях скорше готові йти на уступки (розуміеться — дрібні) Білорусинам, як Українцям.

Зовсім инакше діеться з Українцями. На Наддніпрянщині український народ в кривавих визвольних змаганнях мусів пережити пекольну добу буровйовщини і пятаковщини; мусів двигати на своїх плечах нову татарщину в московському виданні денікінщини і вранґлівщини. Вів важку, затяжну боротьбу за права до вільного життя на всіх своїх просторах. А у висліді на Радян. Україні ще й сьогодня по трох роках від скінченої „домашньої" війни, як се стверджують самі комуністи, українізація гальмуеться насадженими з Московщини і зрусифікованими туземцями (Жидами), інородцями, влада на Рад. Україні е ненаціональна, кожне змагання українського робітництва в національному напрямі підтягаеться під „петлюрівщину". Слушно зазначуе секретар ВУЦВК. Буценко, що така поведінка „е злочинством і незрозумінням нашої (комуністичної) національної політики". Змагання українізувати інородних радянських урядовців, примусити їх карами перейти на українську мову, е безцільне. Тут слід виявити більшу відвагу і допустити в цілому обемі українську стихію а не давити її, або придержувати штучними засобами всесторонність її вияву. В пануючій комуністичній партії переважають на Радянській Україні чужонаціональні елементи. Мало того, — щоби відгородити Україну від моря і купко привязати її до московського центру, вже від довшого часу товчеться думка про жидівську республику в Таврії й на Криму. Українізація високого шкільництва посуваеться черепашиним кроком вперед. Хоч від закінчення революції минуло вже споро часу, все ще істнуе революційний режим, все ще спутана воля думки і слова, все ще поза офіціяльною К. П. (б.) У. не може проявляти своеї діяльности жадна з українських політичних партій, навіть суто-пролетарська, хоч український совітський уряд Пятакова з часів боротьби проти Директорії похвалявся леґалізувати ті українські політичні партії, що входили до „Українського Нац. Союзу".

Про положення Українців в Польщі (7-ми міліонів) і Румунії (одного міл.) важко й говорити, а навіть на Закарпатті чехословацький уряд постепенно проводить русифікаційну вівісекцію.

Чомуж така ріжниця в положенні одного народу (білоруського) і другого (країнського)? Чи маемо стати фаталістами і допустити, що на українському народі ваготіе якийсь проклін?

Відповідь коротка: „Український народ е велитнем і всі лякаються того велитня, його дужих крил, його розмаху; всі заздрять його багацтвам і всі здержують його розвиток.

Але природні права розвитку і тирансько-льогічні, е вперто послідовні. Немае запори, яких вони не усунулиб, немае скали, якої вони не розторощилиб. Спутаний велитень з кожним кроком розпутуеться і не за горами той час, коли він воспряне у всій своїй силі і славі.

Ф. Ф.

СТАНОВИЩЕ КЛЮБУ У. С. Д. П.

В буджетовій дискусії 13-го червня між иншими прийшов до голосу полова посольського клюбу УСДП. пос. Яків Войтюк. В імени свого клюбу висловив він домагання, щоби польська влада негайно вивела з українських і білоруських національних територій польське військо і забрала свою адміністрацію, поліцію й судівництво та дала змогу українському і білоруському населенню приеднатися до свого матірнього пня, себто до радянських републик української і білоруської. Це домагання викликало незвичайно велике враження.

СОН У СВІТЛІ НАУКИ.

У нормального чоловіка розум панує над уявою (фантазією). Розум строго пильнує почувань, вважає добре, щоби не втікли йому. На яві має чоловік холодну льоґіку розуму — а сон є виключно царина фантазії. І тут нема богато виїмків. Сон не знає виїмки. І вбогі, жебраки, ґенії і володарі, багатирі — всім сняться незалежні від їх волі речі.

Сон мав на людей все великий вплив, бо всі народи признавали, що сон має якусь таємничу силу. І східні народи і Греки і Римляне вірили, що у сні душа кудись далеко подорожує, переживає все таке, чого в життю нема. У сні сходимося з покійниками і відчуваємо якісь щасливі краї. Ескімоси у сні відвідують краї де треває вічне літо, а Індіянин у сні тішиться „вічними ловецькими просторами". Але сон не мусить бути все такий гарний і ясний. Скільки разів мучить нас найстрашнійшими і найглупшими небилицями, а ми проти цього безсильні **Розум нам тут не може помогти.**

Найважійша — і майже одинока метода, при помочі якої наука розсліджує всі сни — є **геврістіка.** Тут лікар-психольоґ мусить обмежитися до збирання матеріялу. Треба зібраний матеріял про сни науково розбирати. Та тут зараз стрічаються трудноші: Хто є в силі в повні докладно і обєктивно оповісти свій сон? І критичний поважний чоловік стрічає ріжні перешкоди, але головно перешкода є призабуття. Як легко переплутуємо зовсім звичайні речі, з якими стрічаємося щодня. А в сні ці всі речі є досить неясні і скоро переминають. Попри це сни є звичайно дуже замотані.

Тому бачимо скільки треба обережности при розсліджуванню снів. Є й деякі помічні способи для студійовання снів. Так прим. **штучне викликання снів.** Є теж ріжні медичні засоби. Опій, Гашин, етер, — спричинюють гарні, приємні сни; Гіосці-Емін спричинює мряковинні, страшні сни. Та ці помічні засоби не богато причинюються до розяснення снів.

Сон ріжниться значно від яви. Елементи, з котрих повстає сон, на яві уступають на бік. Коли ми на яві (коли не спимо) зайнята наша свідомість ріжними поважними думками (прим. журба за прожиток щоденного життя); зате у сні зявляються у нас думки, котрі за дня спочивають на дні нашої свідомости, здержувані силою волірозумом і иншими почуваннями. Німецький учений Фехнер називав ці душевні елементи **підсвідомість.** Доки чоловік не спить, та підсвідомість збірає пильно матеріял. Вона приймає все те, що відкидає свідомість. Тоді таких людей називаємо розсіяними.

Ділання (сила) волі зредукована у сні до мінімума. Волі понайбільше взагалінема, або обявляється, що хочемо щось, але тіло при цьому не слухає нас. То кожен з нас богато разів переконався сам на собі у сні. Сон зовсім іґнорує **час і простір.** У сні переживаємо події, котрі в дійсности тривали би і кілька літ — На протязі кількох годин, мінут а навіть секунд. А попри це перебуваємо хвилину тут — хвилину на иншому якомусь далеко віддаленому місці. Цей малий кусник простору, між обома місцями нас ні трохи не бентежить. Найскромніщі люде перемінюються у сні у якихсь могучих великанів. Сон великі предмети збільшує у безмежність, малі так само зменьшує. По правді то і на яві людські почування не є такі достовірні, щоби все брали обєктивно (річево); але це недомагання не є таке величезне, як у сні. Свідомість підчас сну має дуже скромну ролю. Наші моральні прикмети у сні нема виїмків ні для „святих". У сні є дуже важна поява, т. зв. розділ свідомости. У сні часто вважаємо себе якоюсь чужою особою. А й на яві переживаємо щось подібного, коли ми дуже змучені, тоді здається нам що власні слова чуємо наче з якоїсь мряковинної далечі.

У сні дивимося на все зовсім некритично. Не маємо дійсного мірила для поодиноких переживань, а розум є зовсім у залежности (в неволі) почувань. І всі появи, які ми розглядали би рі сну зовсім нормального чоловіка, можуть бути зовсім схожі на божевілля. Та божевільний чоловік утратив вже мірило, яким послугувався би за життя. Він наче корабель, що втратив керму, або поїзд, що вискочив зі шин.

Відповідно до повставання (жерела) можемо сни поділити на дві части: на сни, котрі повстають із подразнення свідомости і на сни, котрі подає матеріял (память - спомин). Наші спомини і спостереження у сні вельми вотончені. У сні ясно запримічуємо таке, чого на яві зовсім не запримітили би. Тому у сні якийсь і найвлабший голос, шелест, чи гамір — здається ревом гармат, а трохи тажше накривало — потворою, що хоче нас задусити! Сон найпростійші „найпрозаїчнійші" вражіння перемінює у чудові переживання. Подібно робить поет, мистець, що зображає якусь річ у поезії. Один учений оповідає, що снилося йому, начеб слухав дуже приємну музику, а як пробудився, переконався, що то в комині завивав вітер. І так нам усі можливі вражіння, переживання дають матеріял для снів. Для вражінь (змислів) найважнійша є шкіра. Сни залежать богато і від віку (літ) людини. Вчені кажуть, що зовсім маленька дитина не має снів, бо ще нічо не переживала. Сни з дитинства памятаємо часто ціле життя. Жінки снять більше і частійше. Границя між сном і явою (пробудженнем), є часто досить неясна. На сон впиває значно вагітність. Також відживлювання, спосіб життя. Подруги мають часто однакові сни, коли самособою — їх спосіб життя однаковий. Щодо рас, то прим. Словяне мають богато хмарнійші сни, як романська раса. — Другу велику частину творять сни, яких темою предмети **зі споминів.** Наше дитинство, шкільні літа, щоденна жура і праця, військова служба і т. д. — то головні елементи тих снів. Томуто німецький фільософ Шопенгавер влучно назвав цю ґрупу снів — перелистовуванням книги життя. Цікава етут і поява „Гіперсунезії" (особистого запамятання). У сні пригадуємо собі давно забуті речі. Богато тому думають, що чоловік у сні стається неначе щасливійший. Та цю щасливість можна теж часто пояснити зовсім просто.

До прикметних снів належить сон, у якому ніби десь падемо. Той сон буває все на початку спання, коли ми ще не вмістилися вигідно. Знов же сон у якім кудись летимо, по-добається нам летимо так легесенько... Повний міхур викликає сни, в яких бачимо воду. Бувають сни, в яких бачимо людей, що вже померли, і ми рідко коли у сні знаємо, що вони вже померли. Неприємні сни є, коли в товаристві являємося недостаточно зодягнуті. Звичайно маємо теж сни, в яких повторюється це, що переживали, зглядно передумували за дня.

Вже в найдавнійших часах були люде, котрі займалися пояснюванням снів. І так повстали посередниками ложества котре зсилає сни і між людьми. Помало повстала ціла „наука" про сни. Початки її находимо вже у старинних Вавилонців. До найновійших часів наука ця значно поступила вперед. А всетаки сонники є ще й нині, а не лише серед нашого народу цілі величезні наклади такої „літератури" розходяться як найскорше! Та часи богато змінили. Вже й давніще говорив наш нарід: „Сниться — сниться — розійдеться" Та самособою строго наука розяснила вже богато що торкається снів, а богато ще остається нерозясненого. Одна жінка терпіла наслідком страшних снів. Лікарі не могли ствердити з чого ці страшні сни. Вкінці таки переконалися, що наслідком цукрової недуги. Так отже ця жінка у сні запримічувала, що щосьдієтьс я,а немоглицього запримітити сконстантувати лікарі. Хоробливі форми приймає часто сон у дітей. Діти не розуміють сна від дійсности, тому часто в ночі ненадійно чогось переляканоться. Є то т. зв. „павор ноктурнус"; терплять на нього часто і пяниці. І люнатика, то є аж надто живий сон. Найчастійша патольоґічна поява у сні є змора (нічні привиди). Є вона жерелом найріжнійших вірувань простолюддя. Римляне називали її „інкубус". Повстає, коли відних утруднений є переповненим жолудком і т. и. Так бачилими, що сон був усе коморою, жерелом усіх фантазій. Люде втікали від неприємної дійсности, а сон їм у цьому помагав. А богато людей хотіли би, щоби їх життя було сном....

В. Будзиновський.

В ДОРОЗІ ДО СВОЇХ

Історичне оповідання (свобідно за Майом).

(2)

Хоч би й так було, як ви кажете, — Ліндсай замітив, то ми наших коний таки не дістанемо. Поминувши се, що злодії сильно випередили нас, вони всі на конях. На нас пятеро лиш ті два коні ватажка конокрадів.

Конокради не дуже будуться квапити з двох причин. Вони знають, що ми лишилися без коний. Се одна причина. Друга ся, що мусять дожидати свого ватажка. Мабуть при першім броді, перед котрим згубиться їх тропа. Проберуться на той бік і по тім боці будуть дожидати ватажка. Як їх не переймемо ще по сім боці, то безпечно знайдемо їх по тім зараз за першим бродом.

Ви, бачу, не дочуваєте, мушу ще раз сказати вам, що нас пятеро, коний маємо тільки одну пару.

Вистане. Лиш ми оба будемо здоганяти конокрадів. Решта товариства разом з ватажком піде за нами пішки.

А пильнуйте, щоби не втік! Кара Юзуф звернувся до тих, що лишалися. — Як згубиться наша тропа, то не йдіть далі. Лишіться на тім місці і дожидайте нас.

Кара Юзуф і Ліндсай сіли на коні і пустилися чвалом вперед. Коні були добрі, Тропа конокрадів виразна, отже за три години лишили за собою величезний шмат дороги. Здогад Кара Юзуфа справдився. Трава, зразу висока, перейшла в мураву. За кілька хвилин виїхали на каменисту пустиню, на котрій копита не робили слідів.

Тепер промовив Кара Юзуф — треба нам укрити коні і повзучи проміж будяки і каптуси, роззиратися за конокрадами. Може й брід де близько тут.

Над самою рікою був чагарник. Туди завели коні. Кара Юзуф лишив Ліндсая з кіньми, а сам пішов на провіди. Ішов кущами край ріки. За годину прийшов до броду. Ріка була тут дуже широка і плитка. Став призиратися берегови, але слідів не знайшов ніяких. Роззувся, взяв чоботи під паху і вступив у воду. Дно ріки було камінисте. З верха кождий камінчик був обтягнений брудно зеленковатим, ховзким поростом. Треба було добре пильнуватися, щоби не поховзнутись і не хлюснути у воду.

Є слід! — сказав до себе. Вийшов назад на беріг і вернув до Ліндсая.

Ну? — Ліндсай спитав.

Вони вже по тім боці.

Ви бачили їх?

Їх самих ні, але їх сліди... на дні ріки. Коні ховзалися і стираючи копитами з каміння порост, поробили на них білі шрами. Шрами цілком свіжі.

Оба сіли на коні, підіхали до броду і злізли з коний за кущами, так щоби ніхто з того боку не міг доглянути їх.

Доси я всьо вгадав, — промовив Юзуф. — Але де вони тепер? Очевидно за рікою дожидають свого ватажка. Тільки питання в котрім місци? Чи може за рікою, чи подальше?

Нащо вам се знати?

Бо як вони над рікою, то будуть видіти, що йдемо до них. Можуть привитати нас оловом.

Не можна би в иншім місци пройти ріку? Обійти їх?

Се добра гадка. Вертаймо. Ми вже минули один брід. Там вони не переходили ріки, бо їх сліди були би нас повели за ними.

Оба вернули до першого броду. Саме в хвили, коли хотіли віхати в воду, почули голоси. То надійшли їх три товариші, що мі жсобі вели звязаного ватажка.

Добре, що ви тут, — привитав їх Юзуф. — Підете з нами на той бік. Побачимо, яка ріка глибока, як можна чоловікови пройти без коня, то опинившись по тім боці, дам вам знак. Як лиш верхом можна пробратися, то ліндсай верне до вас з обома кіньми. Я зажду по тім боці. З Ліндсаєм пробереся через ріку один з вас і знов верне з обома кіньми по другого, сей по третого, третий по конокрада.

Не втече, як на хвилю лишимо його тут самого? — спитав Нуман.

Як добре звяжеш його і привяжеш до деревини, то не втече.

Юзуф і Ліндсай віхали в воду і по хвили були по сім боці. Ліндсай не злазив з коня. Взяв другого за уздечку і віхав назад в воду.

Ми таке вигадали, — промовив до него Нуман, — насамперед вишлемо з вами конокрада. Як би він лишився тут на кінець і не схотів лізти на коня, то один хлоп не дасть собі з ним ради. Тепер є нас чотири.

То посадіть його! — Ліндсай відповів.

Туркмена посадили і звязали ноги попід черево коня. Ліндсай провів його на той бік івернув по Нумана. Нуман перевіз Василя, Василь Юрка.

Тепер підемо всі, — Юзуф звернувся до товариства. Підемо пішки, прокрадаючися поміж кущі. Обережно, бо в кождій хвили можемо попасти на них. Щоби нас не виявили коні, ти Василю, — Юзуф промовив по українськи — будеш йти за нами на відстань яких триста кроків. овПедем коні і конокрада. Пустилися кущами, вузкою долинкою, що тяглася між рікою і високим хребтом пасмом гір. Коли вже були недалеко другого броду, Юзуф спинив товаришів і став сам іти обережно вперед. По малій хвилині вернув.

Конокрадів вже нема тут, — сказав — Пішли далі. Вони гадають, що вже згубили свій слід, отже йдуть далі безжурно полишаючи в траві широченну тропу. Я знов піду вперед, ви поволи за мною.

Тропа конокрадів ввела Юзуфа в широку розколину скали і крутими нетріми вивела на той бік гірського пасма, в долину ріки Сарансу. Конокради і сю ріку пройшли. Юзуф заждав аж надійдуть товариші.

Що нам тепер діяти? — спитав. Тут брід, але за бродом невидимі для нас їх рушниці.

Я ріку пройду, або перепливу, — сказав Нуман. — Як вони зараз за бродом і побачать мене, то бідного Туркмена не будуть займати. Як пару хвиль мине, і я з того боку не дам вам знаку, так буде коказ, що там конокради і я в їх товаристві. Тоді їдьте далі глядати иншого броду переберіться через рікурез ріку і зайдіть конокрадів зі мною з заду. Там вже будете мати в мені помічника.

Нуман роздягся скрутив клунок як міг найтіснійший, щоби не дуже пив воду, закинув його через плечі і пірнув у воду. Поборов бистрину ріки, вийшов на беріг і щез з очий товаришів. Вони довго ждали на його появу, але він не показувався.

Він мабуть впав у руки конокрадів, — сказав Юзуф, — або й будь то би пристав до них. Їдьмо далі....

Чи то не він?! — крикнув Василь. — Хтось біжить з гори, долі рікою, вимахує руками.

Юзуф приклав до ока люнетку.

То Нуман,— сказав.— Махає до нас, показуючи, щоби боржій іти до него. Ви оба, — Юзуф звернувся до Василя і Юрка, — дайте ваші здатні рушниці на наці коні. Туркмена привяжіть до якого дерева і самі за нами, в ріку! Як Нуман проплив ріку то й ви се втнете.

Нам лекше буде, — сказав Юрко, — роздягаючися, — бо на спинах не будемо мати клунків.

Юзуф і Ліндсай віхали в ріку. По тім боці вже дожидав їх Нуман.

Я підповз аж до їх леговища, і лежав на підслухах, — Нуман став зараз розказувати. — Вони недалеко звідси, в кущах. Десь недалеко від них відпочивають якісь мандрівники. З підслуханої мною розмови виходить, що то якісь дуже богаті Перси, Конокради важать на них. Саме тоді, коли я лежав на підслухах, конокради поприсилювали коні до кущів і полягали в траву, щоби повзти під леговище — Персів. Коло коний не лишають нікого.

Рушаймо! — Юзуф крикнув. — Насамперед веди нас до коний.

Нуман пустився бігцем вперед. Юзуф переказав Ліндсаєви по англійськи все, що чув від Нумана.

Відберемо коні, посадимо на них наших хлопців і скочимо спасати Персів? Ліндсай спитав.

Не инакше.

За малу хвилинку коні були в їх руках. Окрім вкрадених коний, було там ще пять власних коний конокрадів. Юзуф і Ліндсай, пересілися на своїх арабів, Нуман, Василь і Юрко сіли на инші коні, вибираючи що найліпші. Побита трава показувала, куди пішли конокради.

Не чути ніякого гамору, — Юзуф промовив. Чи конокради забарилися, чи може Перси вже відігнали їх? А може то так далеко, що конокради ще не могли підповзти під леговище Персів?

Леговище Персів не так далеко, — Нуман відповів. — Ось в тім ліску, що відси видно. Конокради, або обходять лісок, або ждуть аж смеркнеся. Того іще не чуємо крику, який звичайно буває при наскоку.

Гляньте вашими шклами по лінії від мене до тої найвисшої пальми на підліссю, — промовив Юрко. — На сій лінії, дві третини дороги від нас до пальми бачу в траві темну пляму.

Юзуф звернув туди люнетку.

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЗВІТ

УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ" У ВІДНІ ЗА ЧЕТВЕРТИЙ РІК ДІЯЛЬНОСТИ 1923/24.

(від 1-ого квітня 1923 до 31. марта 1924).

(Докінчення)

Звіт Ревізійної Комісії.

Іза неприсутности голови ревізійної Комісії п. дир. Мирона Гаврисевича, складає звіт п. др. Іван Німчук:

Українське Т-во Прихильників Освіти закінчило 4-тий рік свого істнування й отсим стає четвертий раз для зложення свого цілорічного звідомлення перед своїми членами.

Ревізійна Комісія перевірила книги товариства дня 19/4. 1924 року.

В тому 4-тому році діяльности фінанси Т-ва представляються так:

Приходу було в часі 1/4, 1923, до 31/3, 1924: К. 147,167.-550; дол. 304.00; Ч. к. 2.377.20.

Розходу за тойсамий час: К. 144,949.859; дол. 289.00; Ч. к. 2.377.20.

Т-во мало дня 31. марта, 1924: К. 2,217.700; дол. 15.00, що знайдено готівкою в касі.

Товариство мало крім того: вертгаймівську касу, дві машини до писання, з того одна неужиточна, друга есть співвласностию укр. акад. Товариства Січ у Відні, мікроскоп і 46 примірників книжок проф. д-ра Ст. Дністрянського (правнича праця, подарована автором до розпродажи). Все се представляє сьогодня вартість від 5 до 7 міл. корон (100 дол.).

Господарка Виділу Т-ва була доцільна, її ціхує обережність, ощадність, словом добра економіка. Підмоги й позички розділювано дійсно найбільше потребуючим, бажання патронатів були для Виділу обовязуючими.

З признанєм треба піднести також інтензиввне стягання позичок від довжників товариства, переводжене по новій, всюди тепер принятій нормі а саме по курсі золотої корони. Обчислення того курсу для всіх довжників Т-ва завдали касієрови масу роботи, яка одначе повинна рентуватися сторицею, тимбільше, що очислення зроблені раз на все. Довжники звернули товариству протягом минулого року австр. К. 14,-479.130 і дол. 9.00.

Се стягання довгів треба вести дальше як найінтензивнійше, бо се не тільки приспорює товариству все свіжі гроші, але — і то передовсім — виховує наших молодих людий на обовязкових, совісних, солідних і характерних громадян.

Провірка книг товариства виказала взірцевий лад і порядок в діловодстві а з окрема касовім. Вклад праці касієра мусить бути піднесений прилюдно.

Кінчаючи отсе справозданнє Ревізійної Комісії, ставлю внесення на приняття до відома рахункового замкнення за останній адміністраційний рік Товариства і на уділення уступаючому Виділови абсолюторії.

Перед уділеннєм абсолюторії уступаючому Виділови, промовив **іменем студентства** п. Мирослав Комарянський.

Зазначує, що звіт уступаючого Виділу дає наглядний образ сего, як важною є ціль нашого Товариства. Товариство Прихильників Освіти підпомагає десятки студентів в Австрії а через те збільшує кадри нашої інтеліґенції. Успіхи своєї праці завдячує товариство жертволюбивости українського громадянства в Америці і тим орґанізаціям, які працюють спільно з нашим товариством, головно Т-ву Української Молоді в Ню Йорку. Підносить благородну працю Виділу і складає йому подяку від студентства. З окрема складає подяку голові товариства проф. д-ру Ст. Дністрянському, якого невсипущим трудам завдячує товариство свої успіхи.

Після промови п. Комарянського, п. проф. др. Дністрянський поставив під голосованнє внесення Ревізійної Комісії на уділеннє абсолюторії уступаючому Виділови.

Загальні Збори одноголосно приняли до відома звіти уступаючого Виділу і уділили йому абсолюторію.

Опісля приступлено до вибору нового Виділу, Ревізійної Комісії і Мирового Суду.

До **нового Виділу вибрано:** Голова: п. проф. др. Станислав Дністрянський; місто-голова 1): рад. Айталь Вітошинський; містоголова 2): п. Микола Тофан, студ. філь.; секретар: т. Іван Школьник, студ. експорт.; Виділові: 1) п. Іван Охримович, 2) п. Михайло Бачинський, ст. філь., 3) п. Гриць Паляниця, студ. земель., 4) п. Михайло Муринюк, студ. мед., 5) п. Омелян Моровик, студ. техн.; заступ. виділ.: 1) п. Степан Кузьма, студ. ветер., 2) п. Юрій Студинський, студ. прав, 3) п. Павло Сиротюк, студ. філь. До Ревізійної Комісії вибрано: п. дир. Мирон Гаврисевич, п. др. Іван Німчук, і п. Антін Ковалисько, студ. експорт. До Мирового Суду вибрано: п. Василь Бойко, ст. прав, п. Волод. Котецький, ст. прав, п. Іван Горянський, ст. філь., Мирослав Комарянський, ст. мед. і п. Гр. Йовика, студ. земель.

Відтак приступлено до обговорення адміністраційних справ. Т. Школьник реферує справу іменем Виділу. Т-во мало в останньому році двох урядовців, касієра і секретаря, які після ухвал Загальних Зборів і Виділу мають удержувати платню що місяця, а саме: Касієр 700 а секретар 600 тисяч корон. Фонди Товариства були так малі, що товариство лиш в части могло оплачувати своїх урядовців. Виділ не хоче сам вирішувати сеї важної справи, тому звертається до Загальних Зборів, щоб вирішили платню урядовців Товариства на слідуючий рік.

Проф. др. Дністрянський подає до відома, що касієр Т-ва п. Іван Охримович від серпня 1923. р. майже не одержував платні а секретар п. Іван Школьник за перших три місяці зрікся платні а платню за дальших три місяці переважно звертав титулом сплати побраних підмог; за останніх три місяці рівнож майже не побрав платні. Оба урядовці мають слушні претенсії до Т-ва, які треба полагодити, і так п. Охримович має претенсії до понад 3,500.000 (50 дол.), а п. Школьник до 1,500.000.

П. Іван Охримович зрікається своїх претенсій, за що голова в імени Зборів складає йому прилюдну подяку, а т. Школьник просить зарахувати йому сю належачуся квоту на зворот допомог побраних, на що Загальні Збори годяться.

Вивязується дискусія в справі урегульовання платень урядовців, в якій забирають голос п. радн. А. Вітошинський, п. Ан. Ковалиско і п. Андр. Сербин.

На внесенне п. Антона Ковалиска, Загальні Збори рішили одноголосно:

Платня урядовців має виносити як максімум: касієр 700.000 кор. в місяць, секретар: 600.000 кор., як мінімум: для обох урядовців 5% від загального місячного обороту.

На внесення п. Ан. Ковалиска, Загальні Збори рішили більшостию голосів:

Висоту платні урядовців визначує при кінці кождого місяця в границях вище ухваленого максімум і мінімум, беручи під увагу касовий оборот і вклад праці урядовців.

Тов. Сербин порушує справу ведення книг. Пропонує вибрати комісію, яка-б вирішила які книги і після якої методи провадити.

На внесення п. проф. д-ра Дністрянського Загальні Збори рішили одноголосно полишити сю справу Виділови, який передасть переведення цеї справи касієрови і секретареви.

П. Володимир Сенчина предкладає прохання медичного ґуртка, щоб мікроскоп, який є власностю Т-ва Прихильників Освіти а є в уживанню медичного гуртка, передати на власність Укр. Академ. Т-ву Січ у Відні.

Повище внесеннє Загальні Збори одноголосно рішили.

На вненення Виділу, **іменували Загальні Збори почесними членами:**

1) Ексц. Митрополита ґр. Андрея Шептицького.
2) Вп. проф. Петра Карманського.
3) Вп. о. Йосафата Жана.
4) Читальня Просвіти ім. Грушівського в Отаві (Канада).

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 19. липня с. р. о годині 7.30 вечером в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та ул., Ню Йорк. На зборах будуть важні справи до полагодження. Обовязком кождого члена є прибути на збори. Не явившийся член заплатить кару після ухвали річних зборів. — І. Солтис, предс.; Н. Марків, секр.

ЙОРКВІЛ, О. Бр. св. Стефана, від. 77, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 9.30 год. рано, дня 20-го липня в гали майнерській. Проситься всіх членів сего Братства прибути на сей мітинґ. Буде справозданнє піврічне і инші важні справи. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Николай Зарічний, предс.; П. Головід, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Згода, від. 62, повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудесь о 3-тій годині попол. в неділю, дня 20. липня в гали Укр. Нар. Дому, під ч. 6177 Ґленмор евеню. На порядку нарад суть важні справи. Обовязком кождого члена є явитись на сей мітинґ. — Ю. Бліхар, предс.; О. Турінець, секр.

БЕНВУД, В. ВА. Бр. св. Йосифа, від. 157, повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудесь о 2 годині попол. в неділю, дня 20. липня в гали церковній під ч. 42 Джекоб. Є важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справозданнє з піврічних приходів і розходів. Не явившийся член заплатить кари $1.00 а урядник $2.00. — Т. Постол, предс.; П. Конюк, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Василія Великого, від. 214, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 3-тій годині попол в неділю. дня 20. липня в гали Паркові, 29 Савт Галстед Стр. На порядку нарад справозданнє з пів року, котре є дуже важне. Проситься привести хоч по одному новому членови. Не явившийся член заплатить кари 50 ц. а урядник 1.00. — К. Свистович, предс.; Василь Зеліско, секр.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 338, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудесь о 2-ій годині попол., в неділю, дня 20. липня в гали Укр. Дому на 2 улици. На порядку перебранне уряду секретаря і инші важні справи. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Д. Стецик, предс.; Ф. Янковський, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Архангела Михаїла, від. 85, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 7-шій годині попол. в неділю, дня 20. липня в гали церковній під ч. 74 Н. Овк Лаврел Стр. На порядку нарад справозданнє за 6 місяців. Кождий член мусить прибути. Будесь пренимати до братства без вступного. Не явившийся член заплатить кари 1.00, а урядник 2.00. — О. Тараварко, предс.; О. Костюк, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Михаїла, від. 198, повідомляє, що мітинґ відбудеся дня 20. липня в неділю пополудни о год. 6-тій в домі Олекси Марко під ч. 27 Р. О. Еве. Братство просить, щоби кождий член прибув на той мітинґ, бо маємо важні річи полагодити. Кождий член, котрий не прийде на той мітинґ, підпадає карі 1.00 а урядник 2.00. — Даниїл Покітинський, предс.; Гр. Лисяк, секр.

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, подає до відома своїх членам. що піврічний мітинґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 20. липня 1924 в гали Ф. Салайчик, 908 Гес Евню. Обовязком кождого члена явитися на означений час бо є важні справи до полагодження. Контрольори мають здати піврічне справозданне з приходів і розходів. Неявившийся член на мітинґ заплатить кару 50 ц., а урядник 1.00. — Н. Свідерський, предс.; В. Томс, кас.; В. Гаврилів, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудесь 20-го липня в гали церковній, 526 В. Раен Евеню. На мітинґу мають явитись всі члени бо є до полагодження важні справи. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1.00. — Іван Кравець, секр.

ЕЙКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудесь в неділю 20. липня о год. 1. попол. в гали церковній при Вашінґтон і Ейбел Стр. На порядку нараз справозданне урядників і контролі як також богато інших важних справ. Присутність всіх членів конечно пожадана. Кождий член не явившийся в згаданім часі без важної причини, підлягає карі після братського статута. Всі належитости, вкнючаючи кари, безуслівно мусять бути вирівнані. — Ілія Гурин, предс.; Алексей Цепко, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. ім. Ів. Франка, від. 83, що мітинґ відбудеся дня 20. липня точ но о годині 1-шій попол. Суть важні справи до полагодження і для того присутність кождого пожадана. Також буде справозданнє за піврік. Будесь принимати до Тов. і У. Н. Союза. — Роман Караїм, предс.; Роман Карбівник, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Ґеоргія, від. 239, повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться в неділю, 20. липня 1924, в гали А. У. Горожан під ч. 847 Норт Френклин улиця. На сей мітинґ конечним є, щоб явився кождий член як один, бо суть важні справи до полагодження. Також буде звіт контрольної комісії за 6 місяців. Обовязком кождого члена є приєднати по одному членови до У. Н. Союза і до братства; нових членів будеться принимати після статута. Не явившийся член заплатить кару 1.00 а урядник 2.00. — Ів. Хмеляк, предс.; Ів. Писечко, секр.; А. Тоганчин, касієр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 342, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудеться о годині 7.30 вечером в понеділок, 21. липня в гали церковній під ч. 645 Розевелт Еве. На порядку нарад буде звіт з приходів і розходів за минувших 6 місяців. Довгуючі члени повинні вирівнати свої належитости, бо відділова каса за них більше платити не буде. Обовязком всіх членів явитися на сей мітинґ. — Г. Волянські, предс.; П. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів як місцевих так і позамісцевих, що мітинґ відбудесь в неділю, 20. липня зараз по Службі Божій в гали парафіяльній. Справи до полагодження є: покінченне незгоди межи членами як також і урядниками в справі кари, котру мали заплатити ще в квітні. Контрольна комісія має здати свою роботу і справозданне урядників з піврічного діловодства. На сей мітинґ є обовязаний кождий член прийти і заплатити свої вкладки. Члени, котрі мають заплатити справу карну, також мають заплатити то, що їм ся раз ухвалили через Товариство. Котрий член не повинується, буде караний після статута і після ухвали буде підлягав суспензі. — Т. Татін, предс.; В. Колодрубець, секр.

ЛІТЛЕ ФОЛС, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 330, повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеся в неділю дня 20. липня о годині 11-тій рано в гали на Ени Стр. 401. На сей мітинґ має явитися кождий член бо є важні справи до полагодження. Кождий член має виповнити свої належитости. Не явившийся член заплатить 1 дал. кари або буде суспендований. — І. Конікович, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Т-ва Т. Шевченка, від. 42 в Пасайк, Н. Дж., що місячний мітинґ відбудеться в неділю дня 20-го липня о год. 2. попол. під ч. 237 Гові Евеню в Пасейку. Проситься, щоби всі члени прибули на висше згаданий мітинґ бо суть важні справи до порішення. — Т. Скоробогатий, предс.; О. Свитак, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Укр. Січ, від. 282, повідомляє своїх членів і членкиць, що піврічний мітинґ відбудеся дня 20. липня в неділю попол. точ но о годині 2-гій. Проситься членів і членкиць, щоб явилися на назначений час і вирівнали свої вкладки, инакше будуть суспендовані. На мітинґу буде справозданне контрольної комісії за цілих 6 місяців і єсть дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 ц. а урядник 1.00. Будесь принимати нових членів і дітий до Тов. без вступного а до У. Н. Союза після статута. — А. Яворський, предс.; Н. Трач, кас.; І. Каменюк, фін. секр.

ГЕМТРЕМК, МИЩ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 1. год. попол. в неділю, дня 20. липня, 1924, в гали „Укр. Хати", 2240 Ґрейлінґ Евеню. На порядку нарад важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кари 25 ц. а урядник 50 ц. — Йосиф Крупка, предс.; Теодор Ломака, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє своїх членів, що надзвичайний Рмітинґ відбудеться в неділю, 20. липня, о годині 1. пополудни в церковній гали при Поласки ул. Проситься всіх членів явитись на мітинґ, бо суть важні справи до вирішення. — Т. Сюрко, секр.

МАРС ЗАПОВІДАЄ ВІЗИТУ МАТЕЦИ ЗЕМЛІ.

Учені твердять, що принайменьше дві планети суть замешкані, а се Земля і Марс. 22-го вересня 1924 року Марс має зложити візиту землі з віддали 34,475,847 миль або найблизшої просторони, яка ділить землю від планети Марса. Всі обсерваторії астрономічні по цілому світі використають сю спосібність для обсервації в цили ствердження життя на Марсі. Зрозумілим отже повинно бути і наше заінтересованнє зі згляду на се, що життя і здоровля суть найбільшими скарбами людськости. Предвиджаюча се натура дає нам у виді обильної скількости ріжні лічничі зілля все, що є конечно потрібним для належитого пильновання нашого здоровля. Всі части складові Трінера Гіркого Вина походять лишень з лічничого зілля. Сей знаменний лічничий середник консервує наше здоровля в той спосіб, що регулює ідеально жолудок, допомагає травленню і побуджує пожаданий апетит. Пані Петі Портер пише до нас з Петерсбурґа, Ва., 16-го червня як слідує: „Дізналам несподіваних результатів по ужиттю Трінера Гіркого Вина. Чуюся без порівнання ліпше і прошу о присланне ще пів дозина". Коли Ваш аптикар, або доставця лікарств не буде міг обслужити Вас, пишіть до Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Теодор Кондрат, емеритований управитель народньої школи в Дрогобичі, помер 20. мая ц. р. в 65 році життя. Як голова Кружка УПТ. в Дрогодо оснування української ґімназії і учительського семинара а як довголітний виділовий товариства „Зоря" до піднесення реміснничої організації; був теж діяльним членом товариства „Бурса св. Івана Хрестителя". Як знаменитий педагог і свідомий патріот виховав цілі ряди карних членів нашого громадянства, яке не забуде Його 35-літної муравлиної праці. В. Й. П.

ПОДРУЖЖЕ НА СЦЕНІ.

У Ризі аматорський жидівський театр відіграв пєсу „Подружже поневолі", в якій пара молодят виконали на сцені точно весь обряд приписаний жидівською релігією. Яке було їх здивування, коли по скінченій виставі рабін повідомив їх, що згідно з Мойсеєвим законом вони є законно подружені.